

instytut muzyki i tańca

I Kongres Tańca

Raport o stanie tańca w Kielcach

2011

Oprac. Anna Królicza

Copyright -(c) Instytut Muzyki i Tańca 2011

I KONGRES TAŃCA

RAPORT O STANIE TAŃCA W KIELCACH

Spis treści

1. Wstęp historyczny.....	3
2. Wykaz i charakterystyka działających podmiotów.....	6
3. Stan infrastruktury tańca: dostęp do obiektów, miejsca prezentacji, sale.....	15
4. Krótka analiza dynamiki zmian.....	16
5. Sugestie dotyczące możliwości rozwoju regionalnego.....	17

1. Wstęp historyczny_

Zanim w Kielcach powstał pierwszy zawodowy **zespół tańca jazzowego (Kielecki Teatr Tańca)**, **sztuka tańca rozwijała się tu jedynie w nurcie amatorskim**, opartym o edukację dzieci i młodzieży w domach kultury. System ten działa bardzo sprawnie do dziś, na co dowodem jest duża ilość grup dziecięcych (np. Grosik, Małe Akro, Impresja, Trzpioty, Małe Kielczanki, Plus Max, Piramida, Rewanż I, II, Takt, Tańczące Manekiny, Feniks i inne). Warto dodać, że Miejski Dom Kultury oferował zajęcia z tańca stylizowanego¹. Z kolei w **Wojewódzkim Domu Kultury** pedagogowie kształcący adeptów tańca w nurcie półprofesjonalnym mieli możliwość ukończenia **instruktorskiego kursu choreograficznego**.

W kontekście polityki kulturalnej Kielc wobec sztuki tańca na szczególną uwagę zasługuje **Kielecki Teatr Tańca**, który zdobył zainteresowanie władz miejskich sztuką tańca jazzowego i działalnością własnego teatru, co przełożyło się na jego przekształcenie w samorządową instytucję i uzyskanie stałych dotacji. KTT, funkcjonujący obecnie jako zespół zawodowy, zmonopolizował profesjonalny rynek tańca w Kielcach. Jego status prawny i model organizacyjny wart jest uwagi także w perspektywie ogólnopolskiej. Niewielu² prywatnym zespołom tanecznym (pomijając miejskie teatry muzyczne) udało się przekształcić w instytucje kultury, zapewniające tancerzom etaty oraz stałe miejsce do prób i występów. Warto prześledzić kilka faktów z historii KTT zanim stał się miejską placówką.

W 1988 roku Elżbieta Szlufik założyła zespół tańca współczesnego „Impuls”, który działał przy klubie „Wymiar” Polmo-SHL³. Początkowo tancerze wykonywali krótkie 4-minutowe choreografie, które brały udział w Mistrzostwach Polski i Europy (tytuły wicemistrzów i mistrzów w formacji typu show-dance). W 1991 roku Elżbieta Szluflik poszerzyła działalność taneczną, otwierając Prywatną Szkołę Tańca i Gimnastyki „Impuls”. Dzięki nagrodom w konkursach wojewódzkich w Kielcach formacja taneczna **„Impuls”** na początku lat 90. dostała propozycję przejścia pod patronat Wojewódzkiego Domu Kultury. W ramach patronatu WDK udostępnił zespołowi bezpłatnie swoją infrastrukturę (tj. salę baletową, garderobę, szatnię i pokój instruktorski). Jednocześnie swoim patronatem objęło „Impuls” **Kieleckie Centrum Kultury**, zajmując się współfinansowaniem produkcji teatralnych z dotacji celowych z budżetu miasta (poprzez Scenę Autorską Studio prowadzoną przez Henryka Jachimowskiego i dzięki jego staraniom na rzecz zespołu i szkoły prowadzonej przez Elżbietę Szlufik). W następnych latach dotacje celowe dostawała bezpośrednio prywatna szkoła tańca (najpierw pod zmienioną nazwą Teatr Tańca „Impuls”, a później jako Kielecki Teatr Tańca) Elżbiety Szlufik, która zaczęła wypracowywać własną

markę artystyczną. W roku 2001 nastąpiła zmiana w zarządzaniu domów kultury i zespoły półprofesjonalne straciły wtedy swoich patronów i zostały pozostawione samym sobie. Elżbieta Szlufik prowadziła w tym czasie rozmowy z radnymi Urzędu Miasta w Kielcach o przekształceniu jej zespołu w instytucjonalny teatr. Początkowo zaproponowano jej utworzenie stowarzyszenia, które będzie otrzymywało dotacje na produkcje taneczne lub włączenie go w struktury już istniejącej instytucji miejskiej. Nie było to jednak dla choreografki wystarczające, ponieważ nierozwiązany pozostał problem etatów dla tancerzy i niezależności artystycznej.

Jako kontekst dla tamtych zdarzeń warto przytoczyć fakt, że w Kielcach nie działa teatr muzyczny, ani operetka, czy balet. Powstała więc nisza rynkowa, w której znalazły się widowiska muzyczno-ruchowe, a miejski teatr tańca mógł ją doskonale zapełnić. Władze miasta również dostrzegały niedostatek swojej oferty kulturalnej i od lat 70. starały się go narobić. Dlatego co pewien czas powracał projekt budowy nowego obiektu teatralnego, dla którego ostatecznie wzorcem stał się Teatr Muzyczny w Gdyni. Najpierw tworzono gmach z myślą o nowej siedzibie dla Teatru Dramatycznego im. Stefana Żeromskiego. Jednak ówczesny dyrektor teatru zrezygnował z tej propozycji i planowanej siedziby przy ulicy Moniuszki 2B. Wówczas władze miejskie jako właściciel gmachu, postanowiły, że zajmą go dwie instytucje: Miejski Ośrodek Kultury i Centrum Kultury Kielce. W 1992 roku zostały one połączone i przemianowane na Kieleckie Centrum Kultury⁴. Ten dogodny moment infrastrukturalny (świetnie wyposażona scena bez przypisanego do niej teatru) chciała wykorzystać Elżbieta Szlufik. Zanim jednak udało się przeprowadzić wszystkie procedury, na skutek których Teatr Tańca „Impuls” (później Kielecki Teatr Tańca) stał się teatrem miejskim, minęło dziewięć lat. Wcześniejsza nazwa teatru, „Impuls”, została przy szkole tańca, prowadzonej przez KTT. Kiedy w 1996 roku miała miejsce inauguracja dużej sceny w teatrze KCK, to jeszcze Teatr Tańca „Impuls” świętował swoją pierwszą premierę pełnowymiarowego spektaklu *Uczucia*, która odbyła się jednak w Olsztynie w grudniu 1995 roku w Teatrze im. Stefana Jaracza. Kolejne udane premiery – *Quo Vadis* (1997) i *Cztery Pory* (1997) roku z Filharmonią Świętokrzyską i *Po stronie snów* (1997) umacniały i podnosiły rangę Teatru. W 1998 roku powstaje Stowarzyszenie Kielecki Teatr Tańca. Radni zobowiązali się do cyklicznego dotowania jego działalności artystycznej. Sam projekt przekształcenia stowarzyszenia w miejski teatr tańca wracał kilkakrotnie (2001, 2002) do Urzędu Miasta Kielce. Radni nie byli bowiem przekonani, czy miasto stać na stworzenie kolejnej placówki kultury, której koszt utrzymania wzrósłby kilkakrotnie w porównaniu do przyznawanej mu od kilku lat dotacji na produkcje artystyczne (nie obejmującej kosztów

administracji i honorariów dla artystów). Sytuacja zespołu stała się krytyczna, kiedy zmianie uległy procedury przyznawania dotacji organizacjom pozarządowym. Władze miasta nie mogły już dłużej zapewnić przewidywalnego dofinansowywania działalności artystycznej Stowarzyszenia Kielecki Teatr Tańca, bowiem wszystkie organizacje pozarządowe miały odtąd co roku stawać do konkursu o dotację. Dla Stowarzyszenia Kielecki Teatr Tańca zmiana ta okazała się bardzo niekorzystna, zwłaszcza że zostało wówczas zatrudnionych kilku etatowych tancerzy. Stowarzyszenie straciło dotychczasowe, stałe zabezpieczenie finansowe, które pozwalało im na prowadzenie stałego zespołu, regularną pracę zawodową, a tym samym zapewniało teatrowi wysoką jakość pracy. Brak dotacji i wydłużone procedury wdrażania nowych zasad ubiegania się o dotację miejską na drodze konkursu spowodowały w stowarzyszeniu paraliż organizacyjny. Ten nieoczekiwany zwrot w ustaleniach (brak ciągłości finansowania, wycofanie się miasta z patronatu) postawiły pod znakiem zapytania dalszą działalność zespołu. Reakcja była natychmiastowa: wstrzymanie pracy przed kolejną premierą *Drab-Zeen*, zawieszenie negocjacji z zespołami zagranicznymi przed czwartą edycją festiwalu tańca, przymusowe urlopy bezpłatne dla tancerzy i rosnące zadłużenie stowarzyszenia. Władze miasta zdawały sobie sprawę, że wycofanie się w tym momencie z obiecywanej i odraczanej decyzji przekształcenia stowarzyszenia w miejski teatr tańca, oznacza całkowitą rezygnację z KTT.

Na mocy Uchwały Rady Miasta Kielce z 11 marca 2004 roku, Kielecki Teatr Tańca został samorządową instytucją kultury, finansowaną z budżetu Miasta Kielce. Prezydent Kielc, Wojciech Lubawski, powołując miejską instytucję kultury, jej prowadzenie i zarządzanie powierzył dotychczasowemu zarządowi Stowarzyszenia Kielecki Teatr Tańca, tj. na Elżbiecie Szlufik-Pańtak i Grzegorzowi Pańtakowi.

W tym czasie zespół obchodził dziesięciolecie swojej działalności, na którą złożyły się: cztery edycje festiwalu, prezentującego polski i zagraniczny dorobek choreograficzny, trzy cykle warsztatów tańca o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej (pedagogzy z Francji). W swoim repertuarze KTT miał wtedy trzynaście premier: *Uczucia* (1995), *Quo vadis* (1997), *Cztery pory roku* (1997), *Po stronie snów* (1997), *Dla Ciebie Panie* (1998), *Być albo brać* (1998), *Mężczyzna i kobiety* (1999), *Błękitna rapsodia* (1999), *Uświęcona* (2000), *Opiekunki* (2000), *Kalijuga* (2001), *Drab-Zeen* (2003) *Przemijanie* (2003) – dobrze przyjęte przez lokalną krytykę i mieszkańców.

2. Wykaz i krótka charakterystyka działających zawodowo podmiotów (artyści indywidualni, zespoły, szkoły, teatry itp.)

Sytuację zawodowego tańca scenicznego w Kielcach generuje właściwie działalność jednego zespołu – Kieleckiego Teatru Tańca, czyli dużej instytucji miejskiej. Mimo kształcenia młodzieży w grupach i zespole „Impuls” (cztery grupy wiekowe o różnym stopniu zaawansowania) i grupie „Akt” przy KTT – z których teatr wybiera nowych adeptów do profesjonalnej pracy – w Kielcach nie powstał żaden inny teatr czy zespół o charakterze zawodowym. Byli tancerze KTT wyjeżdżają z miasta albo czasem otwierają tutaj prywatne studia lub szkoły tańca. Prowadzą zespoły o charakterze amatorskim, np. zespół „Rewanż” Tomasza Rowińskiego, który rozwija swoją działalność w tańcu typu show-dance. Ze względu na wielostopniową, całościową i wciąż poszerzaną ofertę Kieleckiego Teatru Tańca, konkurencji z nim nie jest w stanie wytrzymać żaden początkujący zespół. Jak wcześniej podkreślałam, w Kielcach nie ma teatru muzycznego, ani szkoły baletowej i właśnie te braki próbuje zapełnić swoją działalnością KTT. Obejmuje ona kilka pionów: artystyczny, edukacyjny i impresaryjny. Jest instytucją samowystarczalną i autonomiczną. Pion artystyczny skoncentrowany jest na produkcji spektakli. Zespół przygotowuje co najmniej dwie premiery w ciągu roku, którym nierzadko na scenie towarzyszy orkiestra symfoniczna oraz chór. Choreografie do przedstawień układają także gościnnie artyści spoza KTT, np. Zofia Rudnicka, Alain Bernard, Witold Jurewicz, Katarzyna Skawińska, Thierry Verger, Jacek Tyski i inni. Scenografię tworzył także Boris Kudlička. Dużym rozgłosem i popularnością cieszyły się spektakle: *Pasja* (z udziałem Justyny Steczkowskiej); *Siedem bram Jeruzalem* do muzyki Krzysztofa Pendereckiego oraz *Zdarzyło się w Jeruzalem* w choreografii Elżbiety Szlufik-Pańtak i Grzegorza Pańtaka. Zespół ma w swoim repertuarze wiele przedstawień, utrzymanych w stylach tańca jazzowego nierzadko z bogatą i monumentalną oprawą scenograficzną. W repertuarze poza spektakularnymi widowiskami tanecznymi znajdują się również małe formy (np. *Impresja biała*, *Impresja czarna*, *Oczekiwanie*, *Rozdwojeni*, *Owoc*). Aktualnie dorobek choreograficzny zespołu obejmuje trzydzieści dwa przedstawienia.

Wśród uznanych uczniów Elżbiety Szlufik Pańtak i Grzegorza Pańtaka i obecnych tancerzy Kieleckiego Teatru Tańca, można wymienić: Annę Budnicką, Małgorzatę Ziółkowską,

Ewelinę Kubot, Katarzynę Skrzyniarz. Warto wspomnieć również tancerzy, którzy pracowali lub kształcili się w KTT, jednak zakończyli już swoją współpracę z zespołem, tj.: Ewa Gil, Anna Godowska, Aleksandrę Jaworska, Anita Wach, Paweł Michno, Mateusz Polit, Michał Piróg, Tomasz Rowiński, Tomasz Wesołowski, Tomasz Wygoda.

Nazwa	r. tańca	adres	Charakterystyka
Elżbieta Szlufik-Pańtak	t.jazzowy/ <i>modern</i>	www.ktt.pl	Tancerka, pedagożka, choreografka, inicjatorka i współzałożycielka KTT oraz Polskiej Federacji Tańca. Aktualnie dyrektorka KTT. Absolwentka teatrologii Uniwersytetu Łódzkiego i podyplomowych studiów teorii tańca na Akademii Muzycznej w Warszawie. Tańczyła partie solowe w realizacjach KTT. Współpracuje z Wyższą Szkołą Umiejętności w Kielcach (studia licencjackie), Uniwersytetem Rzeszowskim (studia podyplomowe), Uniwersytetem Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie (pedagogika baletowa). Na wymienionych uczelniach wykłada taniec jazzowy, metodykę oraz kompozycję tańca. Laureatka nagród: Nagroda Ministra Kultury i Sztuki – Talenty (1997), Srebrny Krzyż Zasługi (2000), Nagroda Miasta Kielce – (1999). Autorki wielu choreografii z repertuaru KTT i wielu innych spektakli tanecznych, ruchu scenicznego w teatrze dramatycznym oraz realizacji telewizyjnych i estradowych.
Grzegorz Pańtak	t. jazzowy; modern- jazz	www.ktt.pl	Tancerz, pedagog, choreograf, zastępca dyrektora KTT. Absolwent Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Bytomiu. Tańczy partie solowe w repertuarze KTT oraz gościnnie w Operze Wrocławskiej w operze <i>Raj utracony</i> w reż. Waldemar Zawodziński, <i>Turandot</i> reż. Michał Znanieckiego. Brał udział w operze <i>Król Roger</i> w reż. Mariusza Trelińskiego w Teatrze Maryjskim w Petersburgu i na Festiwalu w Edynburgu. Autor wielu choreografii z repertuaru KTT oraz realizacji telewizyjnych i estradowych.

<p>Kielecki Teatr Tańca (wcześniej: Teatr Tańca „Impuls”) zał. 1996-aktualnie</p>	<p>Style tańca jazzowego</p>	<p>Pl. Moniuszki 2B 25-334 Kielce Tel. (041) 361 27 46 www.ktt.pl</p>	<p>KTT jest miejską instytucją kultury. W jego skład wchodzi 20 dyplomowanych tancerzy, specjalizujących się w stylach tańca jazzowego. W 2011 roku obchodził 15-lecie swojej działalności. Teatr prowadzi Elżbieta Szlufik-Pańtak i Grzegorz Pańtak. Nie jest on jednak typowym teatrem autorskim, mimo że od początku zarządza nim i kieruje pod względem artystycznym Elżbieta Szlufik-Pańtak. Jednak zaprasza ona do współpracy gościnnie innych choreografów. KTT poza tworzeniem i wystawianiem spektakli organizuje Festiwal Tańca Kielce i Międzynarodowe Warsztaty Tańca Jazzowego, które odbywają się dwa razy do roku. KTT kształci młodych tancerzy w ramach dziecięcych i młodzieżowych zespołów tanecznych „Impuls I, II, III i IV” oraz „Akt” znajdujących się przy teatrze, prowadzi także otwarte lekcje tańca.</p>
<p>Zespół Pieśni i Tańca „Kielce”</p>	<p>Taniec ludowy</p>	<p>www.wdk-kielce.pl</p>	<p>Reprezentacyjny zespół ludowy województwa świętokrzyskiego. Powstał z inicjatywy Tadeusza Zawistowskiego w 1973 roku. Prawie od początku swojej działalności miał siedzibę w Wojewódzkim Domu Kultury im. J. Piłsudskiego w Kielcach. Zawiesił działalność w latach 1998-2004, a następnie ją wznowił. Zespół liczy sobie trzydzieści osób. Grupę tworzą uczniowie gimnazjów, liceów oraz studenci. Ma ona charakter amatorski: zrzesza miłośników tańca i pieśni. Nad choreografią pracuje Barbara Kardynalska. W repertuarze zespołu znajdują się pieśni i tańców z regionów: świętokrzyskiego, łowickiego, lubelskiego oraz suity narodowe: <i>Pieśni i tańce z okresu Królestwa Warszawskiego, Kujawiak, Polonez koncertowy Stanisława Moniuszki</i>. Aktualnie dyrektorem zespołu jest Joanna Wrońska.</p>
<p>Festiwal Tańca Kielce (2001-aktualnie)</p>	<p>Taniec jazzowy/taniec ludowy/taniec współczesny, taniec</p>	<p>www.ktt.pl</p>	<p>Festiwal powstał z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Tańca. Jego pierwsza edycja odbyła się w 2001 roku. Festiwal służy popularyzowaniu idei tańca teatralnego. Prezentuje jego najciekawsze przejawy i różnorodne formy: od baletu po taniec współczesny. Zapraszani na przestrzeni dziesięciu lat twórcy to: Polski Teatr Tańca, Oranim Dance Group Michała Zubkowa,</p>

	klasyczny		Teatr DF Katarzyny Skawińskiej, Teatr Dada von Bzdülów, Teatr Tańca „Alter”, Grupa Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej, Krakowski Teatr Tańca, zespół Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, Balet Opery Krakowskiej, Państwowa Opera Bałtycka, Zespół Pieśni i Tańca UJ „Słowianki”, Balet Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, Zespół Pieśni i Tańca UW „Warszawianka”, Jean Claude Marginale Cie, Modal Dance Company Thierry Verger, Balet Dworski Cracovia Danza, Havana Dreams, Super Band, soliści Statsballet Berlin i Monachium, American Ballet Theater, National Ballet of Cuba, Arizona Ballet i inni. Podczas drugiej edycji festiwalu organizatorzy rozwinęli swoją ofertę o warsztaty tańca jazzowego, ta formuła festiwalu obowiązuje do dziś. Niedawno do jego repertuaru doszły prezentacje „Fundacji Kino Tańca”.
Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego	Taniec ludowy/taniec współczesny	ul. ks. Piotra Ściegiennego 2 25-033 KIELCE, skr. poczt. nr 5 http://www.wdk-kielce.pl	Oferta WDK w zakresie tańca jest różnorodna, choć dotyczy głównie nurtu amatorskiego. Stacjonują tu zespoły dziecięce i młodzieżowe: „Rewañ” T. Rowińskiego (od 1997 r.) – show dance, Klub Tańca Towarzyskiego Charleston, Zespół inscenizacji tanecznej „Uśmiech” dla dzieci sprawnych inaczej (od 1999 r.), Zespół Akrobatyczno-Rewiowy „Trzpioty” (od 1979 r.), Zespół Inscenizacji Tanecznej Małe Kielczanki (od. 1983 r.). Również tutaj znajduje się siedziba Zespołu Pieśni i Tańca „Kielce”. Niedawno odbyła się konferencja „Tańce ludowe dawniej i dziś, wymiana kulturalna i współpraca ekspertów w dziedzinie tańca i muzyki ludowej Polski i Norwegii” oraz Dziecięca Estrada Folkloru 2011. Od lat w WDKu prowadzone są także dwuletnie instruktorskie kursy kwalifikacyjne w dziedzinie tańca współczesnego.
Wyższa Szkoła Umiejętności, Wydział Nauk Humanistycznych, specjalizacja i	t. klasyczny, t. polskie, t. charakterystyczny, t. jazzowy, t. etniczne, t.	http://www.wsu.kielce.pl/	Wydział Nauk Humanistycznych w Wyższej Szkole Umiejętności w Kielcach od sześciu lat prowadzi specjalizację „taniec”. Obok zajęć praktycznych z improwizacji, partnerowania, technik wyrazu scenicznego, t. jazzowego, klasycznego, charakterystycznego i innych - prowadzone są zajęcia z przedmiotów kształcenia ogólnego, np.:

kierunek: „taniec” I stopnia studia licencjackie⁵	towarzysk i.		filozofia, ekonomia, zarządzanie i marketing, antropologia tańca, historia sztuki, anatomia, biomechanika i inne. Po ukończeniu kierunku „taniec” absolwent uzyskuje kwalifikacje pedagogiczne pozwalające mu na nauczanie tańca w placówkach oświatowych. Kadrę stanowią: Ewa Wycichowska, Ewa Wojtyga, Zofia Rudnicka, Beata Książkiewicz, Alexander Azarkevitch, Elżbieta Szlufik – Pańtak, Karol Urbański, Katarzyna-Dziok, Rada Ziviković.
---	-----------------	--	--

3. Stan Infrastruktury tańca: dostęp do obiektów, miejsca prezentacji, sale

Aktualnie siedziba Kieleckiego Teatru Tańca znajduje się w budynku administrowanym przez Kieleckie Centrum Kultury przy Placu Moniuszki 2b⁶. Przestrzeń tę teatr dzieli z dwiema instytucjami: Telewizją Polską Odział w Kielcach oraz Filharmonią Świętokrzyską. Niebawem (wrzesień 2011 r.) Filharmonia Świętokrzyska przeniesiona zostanie do innego obiektu. Na mocy podpisanego listu intencyjnego z Prezydentem Miasta Kielce należące do niej pomieszczenia zostaną wówczas przekazane Kieleckiemu Teatrowi Tańca. W tym momencie powierzchnia użytkowa Kieleckiego Teatru Tańca w KCK wynosi **449,93 m²**. Składa się na nią: jedna duża sala baletowa (142,50 m²) , magazyn scenografii, magazyn kostiumów, garderoby, szatnie, pomieszczenia sanitarne, gabinet masażystki, archiwum, oraz przestrzeń biurowa. Ponadto teatr dysponuje własnymi podłogami baletowymi, przenośnymi lustrami (30 sztuk), drążkami do ćwiczeń, 8 zestawami sprzętu audio oraz własnym profesjonalnym oświetleniem scenicznym.

Spektakle KTT wystawiane są na dużej scenie mieszczącej się w Kieleckim Centrum Kultury i zbudowanej na wzór sceny Teatru Muzycznego w Gdyni. Korzystanie ze sceny uregulowane jest na podstawie umowy użyczenia zawartej pomiędzy KTT a KCK. Udostępnianie sceny poprzedzają ustalenia wspólnego harmonogramu z pozostałymi instytucjami, mieszczącymi się w KCK.⁷ Koszty obsługi technicznej i akustycznej wymagają ze strony teatru tańca wniesienia dodatkowych opłat związanych z użytkowaniem scen. Na panoramicznej widowni wachlarzowej mieszczącej się przy dużej scenie znajduje się 726 miejsc. Duża scena⁸ posiada podwójny układ obrotowy (większa platforma obrotowa ma \varnothing 15 m, mniejsza \varnothing 5, 5 m) oraz fosę orkiestrową. To jedna z najbardziej nowoczesnych scen w Polsce. Duże foyer mogłoby być wykorzystywane jako sala wystawowa.

W ramach prowadzonej przez KTT działalności edukacyjnej założona została szkoła tańca KTT, kształcąca dzieci i młodzież w zakresie tańca. Od października 2010 r. KTT otrzymał na ten cel nowy budynek przy pl. Konstytucji 3 Maja. Na potrzeby szkoły tańca są również użytkowane w godzinach popołudniowych sala baletowa i mała scena jako sale do prób i ćwiczeń, mieszczą się one w Kieleckim Centrum Kultury.

W nowym obiekcie przy pl. Konstytucji znajdują się: trzy sale (Studio „A” – 70 m²; Studio „B” – 160 m² i Studio „C” – 100 m²) przygotowane do ćwiczeń dla dzieci (z amortyzowaną podłogą, drążkami i przenośnymi lustrami), szatnia, przebieralnia dla instruktorów, pomieszczenia gospodarcze oraz biurowe. Trzy osoby zatrudnione na umowy o pracę, zarządzają i prowadzą szkołę, tj.: kierownik i dwóch koordynatorów. Ze szkołą współpracuje⁹ 20 pedagogów.

4. Krótka analiza dynamiki zmian

W przypadku Kieleckiego Teatru Tańca w ciągu piętnastu lat jej działalności nietrudno zauważyć rozwój instytucji. Zmiany następują na wszystkich poziomach: statusu prawnego, organizacji i zarządzania instytucją oraz infrastruktury. Najwięcej modyfikacji dokonano w drugiej połowie lat 90. i na początku XXI wieku. Rozpoczął się wówczas proces przekształcania prywatnego, niezależnego zespołu Elżbiety Szlufik w miejską instytucję kultury. W związku z tym zespół amatorski, złożony ze studentów i licealistów – pasjonatów tańca występujących bez podpisywania umów na scenie – uległ przeobrażeniu w stały zespół składający się z dwudziestu dyplomowanych tancerzy, skupionych na pracy artystycznej. Jeszcze w 1997 r. sprawami impresariatu zajmowali się tancerze: Grzegorz Pańtak i Matuesz Polit, później impresariat w KCK, aż teatr doczekał się swoich trzech pracowników, którzy zajmują się wyłącznie promocją sztuki KTT. W 2004 roku Kielecki Teatr Tańca stał się samorządową instytucją kultury, posiadającą 12,12 etatów. Krok po kroku następowały również zmiany w kwestiach spraw osobowych¹⁰. W 2010 teatr dysponował już 33,3 etatami. Obecnie (2011 r.) na umowę o pracę zatrudnionych jest trzydzieści sześć osób, w tym: dwudziestu tancerzy (dodatkowo do konkretnych spektakli przyjmuje się artystów na umowę o dzieło). Pozostałe zatrudnione osoby tworzą działy: księgowy (3 os.), kadrowy (1 os.), techniczny (3 os.), administracyjny (1os.), impresaryjny (3 os.), sekretarka i 2 panie garderobiane/krawcowe, pracownicy szkoły tańca (3os.), masażystka. Teatr reprezentowany i zarządzany jest przez dwóch dyrektorów, tj. Elżbietę Szlufik-Pańtak i Grzegorza Pańtaka.

Podobny kierunek zmian dotyczy infrastruktury. Siedziba KTT mieściła się niegdyś w WDK – teatr zajmował tam zaledwie jeden pokój administracyjny i salę do prób, wyposażoną w specjalistyczną podłogę baletową. Dziś dysponuje dwiema salami do prób, garderobami, biurami i dostępem do sceny z widownią na 726 miejsc. W zakresie infrastruktury w latach 2004-2011, czyli w okresie posiadania już statusu samorządowej placówki kultury, teatr zwiększył swoją powierzchnię użytkową. W roku 2004 łączna powierzchnia wynosiła: 320,07¹¹ m², aktualna to - 449,93 m², a zmiany będą wciąż postępować. Pod koniec roku 2011 roku planowane jest zakończenie budowy nowego budynku Filharmonii Świętokrzyskiej, co oznacza że instytucja ta zwolni przestrzeń zajmowaną w kompleksie Kieleckiego Centrum Kultury (biuro, garderoby, sceny). Prezydent Miasta Kielce przekazał tę przestrzeń Kieleckiemu Teatrowi Tańca.

Skalę rozwoju instytucji można również zauważyć, porównując dotację na działalność bieżącą z Urzędu Miasta Kielce. W pierwszym roku powołania KTT jako miejskiej placówki (2004) kwota wynosiła 350.000 zł, a w 2011 roku 1.800.000 zł i 20.000 zł na inwestycje. Za każdym razem KTT wypracowywał wpływy z działalności na poziomie 80-100% dotacji. O dobrym zarządzaniu instytucją, polegającym także na poszukiwaniu nowych inicjatyw w celu dalszego rozwoju teatru oraz jego promocji, świadczy fakt pozyskania na dziesiątą edycję Festiwalu Tańca Kielce (2010) z promocyjnych funduszy unijnych Województwa Świętokrzyskiego 1.400.000 zł. przy wkładzie Miasta Kielce 350.000 zł.

5. Sugestie dotyczące możliwości rozwoju regionalnego, zwłaszcza w zakresie infrastruktury

W ostatnim czasie KTT pozyskał dla swojej działalności nowe przestrzenie w związku z czym planuje zintensyfikować działania – szczególnie w pionie szeroko rozumianej edukacji. Szkoła Tańca działająca przy KTT, i prowadzona przez jego solistów i pedagogów, otrzymała niedawno od władz miasta sale w budynku przy pl. Konstytucji 3. Obecnie szkoła korzysta z trzech sal baletowych. W projektach jest powiększenie jej powierzchni. Planowana jest nadbudowa części parkingu (znajduje się on nad zajmowanymi przez szkołę salami) i dostosowanie budynku do dalszych potrzeb placówki, tj. stworzenie kolejnych trzech sal baletowych¹² z profesjonalną amortyzowaną podłogą i lustrami. Kolejnym etapem planów dyrektorów zarządzających KTT, powiązanych z planowanym pod koniec roku zwiększeniem powierzchni teatru w budynku na ul. Moniuszki 2B¹³, jest stworzenie wielokierunkowego Centrum Choreograficznego, w którym rozwinęłyby się na większą skalę dotychczasowe

działania teatru tańca oraz nowe działania - prowadzenie otwartej szkoły tańca z zastosowaniem systemu indywidualnych lekcji tańca, doszedłby kurs instruktorski (choreograficzno-pedagogiczny), cykl spotkań-wykładów z zakresu teorii i historii tańca oraz działalność prospołeczna z osobami sprawnymi inaczej i tzw. „trudną młodzieżą”.

¹ Zajęcia z tańca stylizowanego (chodzi o tańce narodowe innych krajów opracowane w formie scenicznej z zastosowaniem tańca klasycznego) prowadziła Anna Kiszczurno.

² Aktualnie instytucjami kultury w zakresie szeroko rozumianego teatru tańca obok KTT są: Polski Teatr Tańca – Balet Poznański w Poznaniu, Śląski Teatr Tańca w Bytomiu, oraz Balet Dworski - Cracovia Danza (taniec historyczny) w Krakowie. W sezonie artystycznym 1993/94 Teatr Ekspresji Wojciecha Misiuro działał jako Państwowy Górnośląsko-Pomorski Teatr Ekspresji z siedzibą w Sopocie i otrzymywał dotację od Wojewody Śląskiego, Wojewody Gdańskiego oraz gminy Gdyni i Sopotu. Status zespołu i jego finansowanie przechodziły bardzo liczne przemiany, brakuje tu miejsca na jego szczegółowy opis. Doskonale komentuje działalność tego teatru Zofia Watrak-Tomczyk w albumie poświęconemu pracy artystycznej Wojciecha Misiury (*Teatr Ekspresji Wojciecha Misiuro. O estetyce i symbolice ciała*, Gdańsk 2003). Na cele tego raportu warto tylko wspomnieć, że Teatr Ekspresji funkcjonował bez stałej siedziby – najpierw pod patronatem Młodzieżowego Centrum Kultury w Gdyni, dalej – pod patronatem Teatru Rozrywki w Chorzowie, później w sezonie artystycznym 1993/1994 działalność zespołu była zabezpieczona pod względem infrastruktury i dotacji, jednak nie trwało to długo. Kolejne lata ponownie przynoszą niepewność pod względem finansowania i siedziby zespołu. W sezonie artystycznym 1999/2000 zespół zostaje rozwiązany.

³ Por. Jan Stanisław Witkiewicz, *Kielecki Teatr Tańca*, Kielce 2010, s. 9.

⁴ Por. http://www.kck.com.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=51&Itemid=59&lang=pl (dostęp: marzec 2011).

⁵ Por. www.studialicencjackie.info/serwis.php?&s=1452&pok=34918&id=133&kier=4801&m=14&r=3&k=154&muz=z (dostęp: marzec 2011).

⁶ W statucie KTT budynek przy ul. Moniuszki 2b jest podany jako jego siedziba, podobny zapis znajduje się w statucie Kieleckiego Centrum Kultury, które budynek otrzymało od Miasta Kielce. Kwestie administracji reguluje umowa użyczenia, a nie trwałego użytkowania. Regulacje zasad wspólnego funkcjonowania zawarte są w umowie, tyczą nieodpłatnego użyczenia części budynku pomiędzy KTT i KCK z uwzględnieniem pokrywania kosztów mediów i innych zobowiązań, wynikających z eksploatacji budynku przez KTT.

⁷ W umowie zapisano, że po ustaleniu terminów z innymi organizacjami, KTT gwarantuje się dostęp do dużej lub małej sceny w celu następujących przedsięwzięć: premier i prób przedpremierowych - w sumie 7 dni; spektakli repertuarowych i wieczornych - w sumie 12 dni; spektakli i prób w ramach Festiwalu Tańca Kielce – w sumie 5 dni. W praktyce, dzięki dobrej współpracy pomiędzy wszystkimi instytucjami, współpracę uzgadnia się jednak w sposób bardziej elastyczny i zgodny z potrzebami zespołów.

⁸ Szerokość dna portalowego sceny jest regulowana i wynosi 12-14 m, głębokość sceny 23 m (wraz z proscenium), wysokość okna portalowego 0,5-9 m.

⁹ Te współprace regulują umowy o dzieło.

¹⁰ Dla porównania dane z lat 2004 – 2010 po kolei: 12,12 et.; 13,6 et.; 15,8 et.; 16,40 et., 23,08 et., 29,59 et., 33,3 et.

¹¹ W przestrzeń KTT weszły pomieszczenia: sala baletowa, garderoba dla tancerzy, magazyn scenografii, magazyn dla kostiumów, magazyn dla rekwizytów, sprzętu audio i oświetlenia, pokój dyrektorski, impresariat, księgowość, pokój organizacyjno-techniczny, pokój kierownika baletu.

¹² Sale o wymiarach 14 m na 14 m i 5 m wysokości.

¹³ Kiedy Filharmonia Świętokrzyska zostanie przeniesiona do nowego budynku w centrum miasta.